

Số: 32/HD-VKSTC

Hà Nội, ngày 29 tháng 12 năm 2023

HƯỚNG DẪN

Công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2024

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 18/12/2023 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao (VKSND) về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2024 và Kế hoạch số 01/KH-VKSTC ngày 27/12/2022 về công tác trọng tâm của VKSND tối cao năm 2023; để thực hiện tốt chức năng thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2024, Vụ thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) hướng dẫn công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2024 với những nội dung cụ thể sau:

I. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

1. Tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc các quy định của Đảng, Quốc hội, Chỉ thị chuyên đề và Chỉ thị công tác năm 2024 của Viện trưởng VKSND tối cao. Bảo đảm thực hiện đạt và vượt các chỉ tiêu công tác theo Nghị quyết số 96/2019/QH14 ngày 27/11/2019 của Quốc hội; các chỉ tiêu nghiệp vụ của ngành Kiểm sát nhân dân. Tập trung đề ra biện pháp khắc phục những chỉ tiêu chưa đạt trong công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2023.

2. Xác định chống oan, sai, bỏ lọt tội phạm là nhiệm vụ xuyên suốt, trọng tâm. Tiếp tục nâng chất lượng hoạt động tranh tụng của Kiểm sát viên tại phiên tòa hình sự. Bảo đảm việc tranh tụng có tính thuyết phục, thông qua tranh tụng phải nâng cao được vị thế, uy tín, hình ảnh của Kiểm sát viên nói riêng, của ngành Kiểm sát nói chung.

3. Đề ra biện pháp hiệu quả nhằm nâng cao tỷ lệ kháng nghị được Hội đồng xét xử chấp nhận, trong đó cần nghiên cứu kỹ, lựa chọn kháng nghị những bản án, quyết định vi phạm nghiêm trọng, rõ ràng, việc kháng nghị có tính thuyết phục cao. Đối với những bản án, quyết định của Tòa án có vi phạm nhưng chưa đến mức hoặc không cần thiết phải kháng nghị thì phải kiến nghị yêu cầu khắc phục vi phạm.

4. Đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự như sử dụng sơ đồ tư duy trong báo cáo án, công bố tài liệu, chứng cứ bằng hình ảnh tại phiên tòa, số hóa hồ sơ vụ án hình sự.

5. Chấp hành nghiêm chế độ báo cáo; phối hợp chặt chẽ, kịp thời với Vụ 7, Viện kiểm sát nhân dân tối cao thực hiện tốt các nhiệm vụ do Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao giao.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP CỤ THỂ

1. Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử sơ thẩm vụ án hình sự

- Kiểm sát viên được phân công phải nghiên cứu kỹ hồ sơ vụ án, thực hiện nghiêm túc các Chỉ thị, Quy chế của Ngành, của đơn vị, bảo đảm chất lượng nghiên cứu hồ sơ phục vụ cho hoạt động xét xử tại phiên tòa. Đối với những vụ án phức tạp, lãnh đạo đơn vị trực tiếp nghiên cứu hồ sơ để chỉ đạo kịp thời khi cần thiết, lựa chọn Kiểm sát viên có năng lực, kinh nghiệm để phân công thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử.

- Quá trình xét xử, Kiểm sát viên cần tích cực chủ động tham gia xét hỏi để đấu tranh làm rõ hành vi phạm tội của bị cáo, bảo vệ cáo trạng truy tố của Viện kiểm sát; ghi chép đầy đủ diễn biến phiên tòa, trong đó có các câu hỏi và câu trả lời của bị cáo về hành vi phạm tội và các tình tiết liên quan đến vụ án để cập nhật, bổ sung vào Luận tội; không để tình trạng đưa ra nhận định chưa đủ căn cứ, thiếu tính thuyết phục, phiến diện, dẫn đến không được Hội đồng xét xử chấp nhận.

- Kiên quyết kháng nghị phúc thẩm hoặc báo cáo Viện kiểm sát cấp trên kháng nghị đối với những vụ án có vi phạm, quá trình giải quyết vụ án thiếu khách quan, toàn diện, ảnh hưởng đến lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân. Đối với những vụ án nghiêm trọng, phức tạp, dư luận xã hội quan tâm, thuộc diện Ban chỉ đạo theo dõi chỉ đạo; tỉnh ủy, thành ủy chỉ đạo xử lý, VKS phối hợp với liên ngành tố tụng cùng cấp báo cáo trung thực, khách quan với cấp ủy địa phương, đồng thời báo cáo và gửi tài liệu để Viện kiểm sát cấp trên chỉ đạo giải quyết vụ án toàn diện, đúng pháp luật và đảm bảo ổn định tình hình chính trị tại địa phương.

- Lập phiếu kiểm sát biên bản phiên tòa theo hướng dẫn của Viện kiểm sát nhân dân tối cao¹, nhất là đối với những phiên tòa phức tạp, có nhiều quan điểm khác nhau giữa Viện kiểm sát và Tòa án. Hồ sơ kiểm sát xét xử sơ thẩm được lập đầy đủ, đúng quy định của Ngành, phản ánh đầy đủ, rõ ràng các thao tác nghiệp vụ của Kiểm sát viên và công tác quản lý, chỉ đạo của Lãnh đạo Viện.

2. Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án hình sự

- Lãnh đạo, Kiểm sát viên phải nắm chắc phạm vi, nội dung kháng cáo của người tham gia tố tụng, kháng nghị phúc thẩm của Viện kiểm sát; nghiên

¹ Hướng dẫn số 23/HD-VKSTC ngày 22/4/2021 của VKSND tối cao về kiểm sát biên bản phiên tòa xét xử các vụ án hình sự

cứu kỹ hồ sơ vụ án, đặc biệt là phần nhận định và quyết định của bản án sơ thẩm liên quan đến nội dung kháng cáo, kháng nghị; chuẩn bị tốt bài phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên tòa phúc thẩm, dự kiến nội dung cần tiếp tục tranh tụng làm rõ để cập nhật vào nội dung phát biểu về kháng cáo, kháng nghị và việc giải quyết vụ án.

- Chú ý cập nhật, đánh giá những tình tiết mới phát sinh sau khi xét xử sơ thẩm liên quan đến việc xem xét kháng cáo, kháng nghị để có quan điểm phù hợp, đúng quy định của pháp luật; kiểm tra, xác minh làm rõ những nội dung liên quan đến kháng nghị phúc thẩm (nếu có) trước khi tham gia phiên tòa phúc thẩm.

- Đối với vụ án có kháng nghị phúc thẩm của Viện kiểm sát cấp dưới, Viện kiểm sát cấp trên có thể trao đổi, làm rõ thêm về những vấn đề nêu trong kháng nghị để bảo vệ nội dung kháng nghị của Viện kiểm sát hoặc thống nhất về hướng xử lý đối với kháng nghị phúc thẩm và việc giải quyết vụ án, bảo đảm tính thuyết phục, có căn cứ và đúng quy định của pháp luật.

- Viện kiểm sát cấp phúc thẩm cần lựa chọn Kiểm sát viên có năng lực, kinh nghiệm trực tiếp thụ lý giải quyết vụ án Tòa án xét xử tuyên bị cáo không phạm tội, án có kháng nghị phúc thẩm, án đã bị hủy để điều tra, xét xử lại...

- Sau phiên tòa phúc thẩm, Viện kiểm sát cấp phúc thẩm phải báo cáo ngay với Viện kiểm sát có thẩm quyền để xem xét việc kháng nghị giám đốc thẩm khi có căn cứ theo quy định của pháp luật; trường hợp phát hiện Viện kiểm sát cấp sơ thẩm có những thiếu sót, vi phạm trong quá trình truy tố, xét xử sơ thẩm, Viện kiểm sát cấp phúc thẩm cần thông báo rút kinh nghiệm kịp thời nhằm chấn chỉnh những sai sót, nâng chất lượng công tác này cho Viện kiểm sát cấp dưới.

3. Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử giám đốc thẩm, tái thẩm

- VKSND tối cao (Vụ 7) và các VKSND cấp cao phải thụ lý 100% và đúng thời hạn đơn đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm theo quy định của pháp luật và quy định của Ngành, không để xảy ra trường hợp đơn đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm tồn đọng kéo dài, quá hạn luật định.

- Tập trung, ưu tiên xử lý, giải quyết ngay và kịp thời đối với đơn đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm do Lãnh đạo VKSND tối cao; các cơ quan Đảng, Nhà nước, đại biểu Quốc hội và Đoàn đại biểu Quốc hội chuyển đến. Kịp thời thông báo tiến độ và báo cáo kết quả giải quyết theo quy định.

- Đối với những vụ án Viện kiểm sát cấp dưới đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm, khi báo cáo phải gửi cùng hồ sơ, tài liệu đến đơn vị báo cáo. Viện kiểm sát cấp trên phải kiên quyết kháng nghị để bảo vệ quan điểm truy tố, xét xử có căn cứ, đúng pháp luật của VKS cấp dưới.

- Khi có yêu cầu, Viện kiểm sát cấp dưới phải phối hợp, cung cấp hồ sơ kiểm sát và các tài liệu tố tụng liên quan cho Viện kiểm sát cấp trên để xem xét việc kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm đối với bản án đã có hiệu lực pháp luật nhưng có dấu hiệu vi phạm nghiêm trọng về thủ tục tố tụng và áp dụng pháp luật, hoặc có dấu hiệu oan, sai hoặc bỏ lọt tội phạm.

- Đối với các vụ án do Tòa án kháng nghị phải nghiên cứu kỹ hồ sơ, chuẩn bị tốt nội dung phát biểu của Kiểm sát viên về việc giải quyết vụ án tại phiên tòa giám đốc thẩm, phải có quan điểm rõ ràng trong trường hợp Tòa án kháng nghị không có căn cứ.

4. Công tác ban hành kháng nghị, kiến nghị

- Tiếp tục thực hiện Chỉ thị của Viện trưởng VKSND² và các hướng dẫn của VKSND tối cao³ nhằm thực hiện tốt công tác kháng nghị, kiến nghị.

- VKSND các cấp cần nghiên cứu kỹ, lựa chọn kháng nghị những bản án, quyết định vi phạm nghiêm trọng, rõ ràng, việc kháng nghị có tính thuyết phục cao, qua đó góp phần nâng cao tỷ lệ kháng nghị phúc thẩm, giám đốc thẩm, tái thẩm, đảm bảo đạt và vượt chỉ tiêu của Quốc hội và Ngành giao. Đối với những bản án, quyết định của Tòa có vi phạm chưa đến mức nghiêm trọng hoặc không cần thiết kháng nghị cần tổng hợp, ban hành kiến nghị kịp thời, yêu cầu chấn chỉnh khắc phục.

- Tăng cường phối hợp liên ngành, đặc biệt là phối hợp, trao đổi với Tòa án trước khi ban hành kháng nghị đối với những vụ án phức tạp, có nhiều quan điểm khác nhau.

- Viện kiểm sát cấp dưới phải gửi đầy đủ, đúng hạn bản án, quyết định của Tòa án cho Viện kiểm sát cấp trên, có danh sách kèm theo, thống kê số liệu vào báo cáo hàng tháng gửi Viện kiểm sát cấp trên để thực hiện công tác kiểm sát bản án, quyết định của Tòa án. Không để xảy ra trường hợp bản án, quyết định có vi phạm pháp luật nhưng không được phát hiện hoặc chậm phát hiện để ban hành kháng nghị, kiến nghị.

5. Công tác bồi thường thiệt hại trong tố tụng hình sự thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát nhân dân

Để quá trình giải quyết yêu cầu bồi thường đúng quy định, đúng thời hạn, VKSND các cấp cần quán triệt, thực hiện nghiêm túc Chỉ thị⁴, các quy định, hướng dẫn của VKSND tối cao về công tác giải quyết yêu cầu bồi thường⁵.

² Chỉ thị số 08/CT-VKSTC ngày 06/4/2016 của Viện trưởng VKSND tối cao về tiếp tục tăng cường công tác kháng nghị án hình sự

³ Hướng dẫn số 23/HD-VKSTC ngày 22/4/2021 về kiểm sát biên bản phiên tòa xét xử các vụ án hình sự; Hướng dẫn số 24/HD ngày 5/8/2020 về công tác kiểm sát bản án, quyết định hình sự của Tòa án; Hướng dẫn số 34/HD-VKSTC ngày 29/11/2022 về kỹ năng phát hiện vi phạm trong giải quyết vụ án hình sự để kháng nghị, kiến nghị.

Khẩn trương thụ lý, giải quyết các vụ, việc yêu cầu bồi thường đã đủ điều kiện và thực hiện nghiêm quy định về xem xét trách nhiệm hoàn trả, xử lý kỷ luật (nếu có) đối với người thi hành công vụ gây thiệt hại. Rà soát các vụ, việc đã thụ lý còn tồn đọng để giải quyết dứt điểm, khẩn trương hoàn tất hồ sơ đề nghị cấp kinh phí bồi thường gửi Vụ 7, VKSND tối cao theo đúng quy định.

Kịp thời báo cáo các trường hợp giải quyết tại Tòa án có phát sinh kháng cáo, kháng nghị hoặc vướng mắc trong quá trình thi hành bản án, quyết định của Tòa án để được hướng dẫn, giải quyết kịp thời.

Phối hợp chặt chẽ với cơ quan quản lý Nhà nước về bồi thường ở địa phương và Trung ương trong thực hiện công tác bồi thường Nhà nước theo đúng quy định của pháp luật.

6. Công tác tổng kết thực tiễn, rút kinh nghiệm

- Thường xuyên tổng kết thực tiễn về công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử, chú ý đánh giá chất lượng tranh tụng của Kiểm sát viên tại phiên tòa, chất lượng kháng nghị phúc thẩm, chất lượng đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm của Viện kiểm sát cấp dưới, trên cơ sở đó xây dựng chuyên đề rút kinh nghiệm đối với Viện kiểm sát cấp dưới.

- Viện kiểm sát cấp trên phải định kỳ tổng hợp những thiếu sót, vi phạm trong công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự để ban hành Thông báo rút kinh nghiệm chung nhằm chấn chỉnh những sai sót, nâng chất lượng công tác này cho Viện kiểm sát cấp dưới.

- Tiếp tục phối hợp với Tòa án các cấp xác định tiêu chí lựa chọn và tổ chức tốt các phiên tòa rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng tranh tụng tại phiên tòa của Kiểm sát viên; ưu tiên chọn, đề xuất và tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm trực tuyến trong phạm vi toàn Ngành hoặc khu vực để học tập, rút kinh nghiệm chung. Thực hiện số hóa, trình chiếu tài liệu, chứng cứ tại phiên tòa đối với những vụ án phức tạp, đông bị cáo, vụ án có luật sư tham gia.

- Viện kiểm sát cấp dưới phải theo dõi chặt chẽ, báo cáo VKSND tối cao đầy đủ các trường hợp Tòa án xét xử khác khung, khoản, tội danh nặng hơn, nhẹ hơn tội Viện kiểm sát truy tố để tổng hợp, đánh giá và ban hành thông báo rút kinh nghiệm chung trong toàn ngành.

---

⁴ Chỉ thị số 08/CT-VKSTC ngày 26/11/2021 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao về tăng cường trách nhiệm công tác quản lý, giải quyết yêu cầu bồi thường Nhà nước trong tố tụng hình sự thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát nhân dân

⁵ Quyết định số 304/QĐ-VKSTC ngày 29/6/2018 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao ban hành kèm theo Quy trình giải quyết yêu cầu bồi thường của Nhà nước trong hoạt động tố tụng hình sự thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát nhân dân; Hướng dẫn số 34/HD-VKSTC ngày 25/10/2019 về công tác quản lý việc giải quyết yêu cầu bồi thường thiệt hại trong tố tụng hình sự thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát; Hướng dẫn số 35/HD-VKSTC ngày 07/12/2020 về việc áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại của nhà nước đối với một số vấn đề cụ thể; Hướng dẫn số 30/HD-VKSTC ngày 09/8/2021 về áp dụng pháp luật trong xác định trách nhiệm hoàn trả của người thi hành công vụ gây thiệt hại; Hướng dẫn số 21/HD-VKSTC ngày 14/3/2022 về công tác quản lý, giải quyết yêu cầu bồi thường Nhà nước trong tố tụng hình sự thuộc trách nhiệm của Viện kiểm sát nhân dân.

7. Công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự

- Phát huy vai trò người đứng đầu trong lãnh đạo, chỉ đạo, đổi mới mạnh mẽ công tác quản lý chỉ đạo, điều hành; tăng cường mối quan hệ đối với cấp ủy, các cơ quan nội chính, cơ quan tổ tụng ở địa phương để thuận lợi trong việc thực hiện nhiệm vụ thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự;

- Chỉ đạo thực hiện các biện pháp chấn chỉnh, khắc phục ngay những hạn chế, thiếu sót trong công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2023; quán triệt, thực hiện những nhiệm vụ trọng tâm về công tác này được nêu trong Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 18/12/2023 của Viện trưởng VKSND tối cao và Hướng dẫn này đối với Viện kiểm sát cấp mình và cấp dưới thuộc trách nhiệm theo dõi, quản lý.

- Xác định công tác hướng dẫn, trả lời thỉnh thị là khâu công tác quan trọng để thực hiện tốt chủ trương hướng về cơ sở của ngành kiểm sát nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử các vụ án hình sự. Đối với Viện kiểm sát cấp dưới nếu có khó khăn, vướng mắc về nhận thức, áp dụng pháp luật phải chủ động phối hợp liên ngành, họp Ủy ban kiểm sát để giải quyết đảm bảo thực hiện đúng quy định⁶.

- Viện kiểm sát các cấp phải trả lời đầy đủ, kịp thời các chất vấn, kiến nghị của Đại biểu Quốc hội, cử tri và đơn do các cơ quan Đảng, Nhà nước, Quốc hội chuyển đến có liên quan đến trách nhiệm của đơn vị.

8. Về chấp hành chế độ thông tin, báo cáo

Chấp hành nghiêm chế độ báo cáo theo Quy chế về thông tin, báo cáo và quản lý công tác trong ngành Kiểm sát nhân dân. Gửi đầy đủ các văn bản về kết quả công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự như: Báo cáo tháng, báo cáo sơ kết, tổng kết, thông báo rút kinh nghiệm nghiệp vụ, văn bản kiến nghị, kết quả tập huấn, hội thảo, chuyên đề, tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm, kết luận kiểm tra nghiệp vụ... để Vụ 7 tổng hợp theo dõi và đánh giá kết quả công tác của các đơn vị. Lưu ý gửi kịp thời các báo cáo phục vụ xây dựng báo cáo của Viện trưởng VKSND tối cao trước Quốc hội; báo cáo các trường hợp Tòa án tuyên bị cáo không phạm tội; các trường hợp yêu cầu bồi thường để Vụ 7 xây dựng các báo cáo chuyên đề nghiệp vụ cơ bản theo các kỳ sơ kết, tổng kết công tác của Ngành (tháng 6 và tháng 12/2024); báo cáo công tác của Viện trưởng VKSND tối cao tại các kỳ họp Quốc hội (tháng 4, tháng 8, tháng 10/2024).

⁶ Chỉ thị số 03/CT-VKSTC ngày 28/12/2017 về Tăng cường việc thỉnh thị, trả lời thỉnh thị, hướng dẫn, giải đáp vướng mắc, thông báo rút kinh nghiệm trong công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp; Quy định 599/QĐ-VKSTC ngày 06/12/2019 về công tác hướng dẫn, giải đáp vướng mắc về pháp luật, nghiệp vụ; báo cáo thỉnh thị, trả lời thỉnh thị trong ngành KSND.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trên cơ sở Hướng dẫn này, Viện trưởng VKSND cấp cao, cấp tỉnh chỉ đạo xây dựng kế hoạch, chương trình công tác của cấp mình và cấp dưới thuộc trách nhiệm quản lý, theo dõi nhằm hoàn thành tốt công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự năm 2024.

2. Viện kiểm sát Quân sự Trung ương ban hành hướng dẫn các đơn vị trực thuộc trong hệ thống Viện kiểm sát quân sự.

3. Lãnh đạo Vụ 7, các phòng trực thuộc Vụ 7 có trách nhiệm tham mưu, theo dõi, đánh giá việc thực hiện Hướng dẫn này của các VKSND cấp cao và các Viện kiểm sát địa phương. /

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để báo cáo);
- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSTC (để báo cáo);
- VKS Quân sự Trung ương (để thực hiện);
- VKSND cấp cao 1,2,3 (để thực hiện);
- VKSND tỉnh, TP trực thuộc TW (để thực hiện);
- Lãnh đạo, công chức Vụ 7 (để thực hiện);
- Phòng TMTH VP VKSTC (để theo dõi);
- Trang tin điện tử Văn phòng VKSTC;
- Lưu VT (2b), Vụ 7.

TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG
VỤ THỰC HÀNH QUYỀN CÔNG TỐ VÀ
KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ

Lại Viết Quang